

Fylkesmannen i Oppland

Øyer beite- og gjeterlag
v/Astrid Helene Olstad
2636 Øyer

Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen
Gausdal kommune, 2651 Østre Gausdal

Deres referanse
Vår referanse 2010/4084 433.52 MLR
Saksbehandler Marthe Lang-Ree, 61 26 61 59
Avdeling Miljøvernavdelingen

Dato 23.06.2010

Fellingstillatelse på ulv i deler av Øyer og Ringebru kommuner

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering av skadeomfang i Øyer kommune den 22. og 23. juni og en vektlegging av potensialet for framtidige skader, finner Fylkesmannen grunnlag for å tillate skadefelling på en (1) ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Landbrukskontoret for kommunene Lillehammer, Øyer og Gausdal får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Det vises til søknad fra Landbrukskontoret i Lillehammerregionen, som ble framsatt muntlig ca. kl 07.30 den 23. juni 2010 av Sigbjørn Strand. Melding om at fellingstillatelse kunne iverksettes ble gitt muntlig kort tid etter til Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen. Søknaden ble mottatt skriftlig fra Landbrukskontoret og Øyer beite- og gjeterlag kl 10.00 den 23.juni.

Bakgrunn

Et kadaver er dokumentert tatt og 5 andre dyr dokumentert hardt skadet av ulv av Statens naturoppsyn. Alle skadene var ferske. Natt til 23. juni ble det også gjort en synsobservasjon av ulv i Øyerfjellet.

I søknaden fra Landbrukskontoret Lillehammer-regionen opplyses det at totalt 7200 sau slippes av Øyer beite- og gjeterlag i Øyerfjellet og at nær all sau nå er sluppet. Det aller meste av dette slippes på østsiden av Gudbrandsdalslågen. I Ringebru kommune slippes det i området sør for Friisvegen ca. 15.000 sau hvorav det i Fåvang Gjeterlag er ca. 4100 sau.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

§ 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene)

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

- a) for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,*
- b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,*
- c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning,*
- d) (...)*

Vedtaket etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.(...)

Rovviltforskriften § 1 (formål):

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser.

Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter."

Rovviltsforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

"(...) Nasjonalt overvåkingsprogram, for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig."

Rovviltsforskriften § 9 (Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling):

"Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark*
- b. skadenes omfang og utvikling*
- c. potensialet for fremtidige skader*
- d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingsstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf viltloven § 35."

I henhold til § 9 i forskriften kan Fylkesmannen treffe vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8.

Rovviltnemnda i region 3 vedtok i møte den 28. mai en kvote for betingede fellingstillatelser på 3 ulv gjeldende fra 1. juni 2010- 15. februar 2011. Det er felt en ulv på skadefelling tidligere i juni av denne kvoten.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking:

Naturmangfoldslovens formålsbestemmelse (§ 1):

"Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur."

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Fylkesmannen viser til at dette vedtaket blant annet baserer seg på kunnskap om artenes bestandssituasjon. Vi viser til data fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt og anser at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldloven § 8, er tilstrekkelig ivaretatt. Førre-var-prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 9. Vi viser også til Rovviltnemnda i region 3 sitt vedtak av 28. mai 2010 og DN sitt vedtak av 31. mai 2010 om kvote for betinget skadefelling på bjørn, gaupe, jerv og ulv. Bestemmelsene i §§ 10-12 anses ikke relevante i denne sammenheng.

Fylkesmannens vurdering

Det var på søknadstidspunktet (på morgenen 23. juni) påvist 6 skader av ulv i det aktuelle området. Ca halvparten av skadetilfellene ble straks undersøkt av SNO. Resten av dyrene løp fritt i beiteområdet med skader. SNO var klare på at skadene var forårsaket av ulv. Med det høye sauetallet som er i dette området vil det være et betydelig skadepotensial. Fylkesmannen har også vurdert skadepotensialet i tilgrensende områder.

Tilsynet er betydelig trappet opp i området, og har vært på et generelt høyt nivå med bakgrunn i en del synsobservasjoner av ulv, samt fellingsforsøk på ulv i Stor-Elvdal/Ringebu på bakgrunn av skader i Hedmark fylke tidligere i juni. Vi synes det er vanskelig å se andre forebyggende tiltak som aktuelle nå

Fylkesmannen utelukker ikke at det kan være samme individ som for 11 dager siden ble observert i Stor-Elvdal (Hedmark). Her ble det dokumentert 19 dyr tatt av ulv. Fylkesmannen vektlegger erfaringene fra tilsvarende andre skadesituasjoner med streifullv, der det ofte har blitt omfattende skader på sau i løpet av kort tid.

Fylkesmannen finner med bakgrunn i ovennevnte vurderinger å kunne gi fellingstillatelse på ulv i Øyer og Ringebu kommune, sør for Friisvegen og øst for Gudbrandsdalslågen.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering av skadeomfang i Øyer kommune den 22. og 23. juni og en vektlegging av potensialet for framtidige skader i dette området, finner Fylkesmannen grunnlag for å tillate skadefelling på en (1) ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Landbrukskontoret for kommunene Lillehammer, Øyer og Gausdal får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket, men at en samråd innsatsen med det kommunale fellingslaget i Ringebu.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til Øyer og deler Ringebu kommune som ligger øst for Gudbrandsdalslågen og sør for Friisvegen.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av 1 ulv i tidsrommet **onsdag 23. juni 2010 kl. 07.45 til og med søndag 04. juli 2010.**
3. **Det er kun jegere som er oppnevnt av kommunen(e) som kan delta i fellingsforsøket.**
4. Deltakere i kommunale fellingslag skal få kompensasjon for gjennomføring av skadefellingsforsøk, jf. MDs brev av 31.5.10 og e-post fra Fylkesmannen i Oppland av 31. mai 2010. Forslag til bestemmelser for kompensasjonsordningen er ikke sendt på høring p.t. Kommunen må sørge for at deltakere i fellingslaget fører timelister og oversikt over antall kjørte kilometer mv.
5. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Direktoratet for naturforvaltning. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.
6. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.
7. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst, fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den 22. mars 2002, jf. § 15 og 16.
8. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Medlemmene i fellingslaget skal uten godtgjørelse, såfremt annet ikke er avtalt med Fylkesmannen, bistå forvaltningsmyndighet eller politiet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Ansvarlig fellingsleder skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan De kontakte miljøvernavdelingen via vakttelefonen – tlf.nr. 977 37 223.
10. Alle medlemmer av det kommunale fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Dersom ulv skadeskytes eller felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 977 37 223.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf. §§ 1 og 8. Vedtaket kan innen 3 uker påklages til Direktoratet for naturforvaltning. Eventuell klage sendes til Fylkesmannen.

Knut Berg e.f
Ass fylkesmann

Sigurd Tremoen e.f
avdelingsdirektør

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi til:

Rovviltnemndas medlemmer (kun digitalt)

Direktoratet for naturforvaltning (kun digitalt)

Norsk institutt for naturforskning

Øyer kommune

Ringebu kommune

Lillehammer kommune

Stor-Elvdal kommune

Lensmannen i Øyer

Gudbrandsdal politidistrikt

SNO Oppland (kun digitalt)

Lokal rovviltkontakt, Eivind Fossum, 2636 ØYER

Oppland Bondelag

Oppland Bonde- og småbrukarlag

Oppland Sau og Geit

Mattilsynet for Hedmark og Oppland

Oppland Jeger- og fiskerforbund,

Naturvernforbundet i Oppland, Storgata 89, Pb 368, 2601 Lillehammer

WWF – Norge, Postboks 6784 St. Olavs plass, 0130 Oslo

Foreningen Våre Rovdyr, Pb 195, 2150 Årnes

Folkeaksjonen for en ny rovviltpolitikk, Pb 40, 7701 Steinkjer

Fellesaksjonen For Ulv, v/Ener Borg, Konvallveien 34, 0875 Oslo